

UMOWA O PARTNERSTWIE**w sprawie połowów pomiędzy Demokratyczną Republiką Wysp Świętego Tomasza i Książęcej a Wspólnotą Europejską**

DEMOKRATYCZNA REPUBLIKA WYSP ŚWIĘTEGO TOMASZA I KSIĄŻĘCEJ,

zwana dalej „Wyspami Świętego Tomasza i Książęcą”,

oraz

WSPÓLNOTA EUROPEJSKA,

zwana dalej „Wspólnotą”,

zwane dalej „Stronami”,

UWZGLĘDNIAJĄC ściśle współpracę między Wspólnotą a Wyspami Świętego Tomasza i Książęcą, w szczególności w kontekście Porozumienia z Kotonu, oraz ich wspólne pragnienie dalszego rozwijania tych stosunków,

UWZGLĘDNIAJĄC pragnienie Stron wspierania racjonalnej eksploatacji zasobów rybnych w drodze współpracy,

BIORĄC POD UWAGĘ Konwencję Narodów Zjednoczonych o prawie morza,

ZDECYDOWANE stosować decyzje i zalecenia wydane przez Międzynarodową Komisję ds. Ochrony Tuńczyka Atlantycznego, zwaną dalej „ICCAT”,

MAJĄC ŚWIADOMOŚĆ znaczenia zasad ustanowionych w kodeksie postępowania odpowiedzialnego rybołówstwa przyjętego na konferencji FAO w 1995 r.,

ZDECYDOWANE współpracować we wspólnym interesie na rzecz wprowadzenia odpowiedzialnego rybołówstwa w celu zapewnienia długotrwałej ochrony i zrównoważonego wykorzystywania żywych zasobów morskich,

PRZEKONANE, że taka współpraca musi przyjąć formę inicjatyw i środków, które podejmowane wspólnie lub niezależnie przez każdą ze Stron będą się wzajemnie uzupełniać, zapewniając spójność polityk i synergię podejmowanych starań,

ZDECYDOWANE ustanowić w tym celu dialog w celu określenia sektorowej polityki rybackiej przyjętej przez rząd Wysp Świętego Tomasza i Książęcej oraz ustalić stosowne środki gwarantujące skuteczne wdrażanie tej polityki oraz zaangażowanie podmiotów gospodarczych i społeczeństwa w jej realizację,

PRAGNĄC ustanowić zasady i warunki regulujące działalność połowową statków Wspólnoty na wodach Wysp Świętego Tomasza i Książęcej oraz wsparcie Wspólnoty dla wprowadzenia odpowiedzialnego rybołówstwa na tych wodach,

ZDECYDOWANE nawiązać ściślejszą współpracę gospodarczą w zakresie rybołówstwa i działań pokrewnych, poprzez zakładanie i rozwój wspólnych przedsiębiorstw, w które zaangażują się przedsiębiorstwa obu Stron,

UZGADNIAJĄ, CO NASTĘPUJE:

Artykuł 1**Przedmiot**

Niniejsza umowa ustanawia zasady, przepisy i procedury regulujące:

- gospodarczą, finansową, techniczną i naukową współpracę w dziedzinie rybołówstwa mającą na celu wprowadzenie odpowiedzialnego rybołówstwa w obszarach połowowych Wysp Świętego Tomasza i Książęcej, w celu ochrony i zrównoważonego wykorzystywania zasobów rybnych oraz rozwoju sektora rybołówstwa na Wyspach Świętego Tomasza i Książęcej,

— warunki dostępu wspólnotowych statków rybackich do obszarów połowowych Wysp Świętego Tomasza i Książęcej,

— współpracę dotyczącą rozwiązań w zakresie kontroli połowów w obszarach połowowych Wysp Świętego Tomasza i Książęcej mających gwarantować spełnienie wyżej opisanych warunków, skuteczność środków gwarantujących ochronę zasobów rybnych i zarządzanie nimi oraz zwalczanie nielegalnych, niezgłoszonych i nieuregulowanych połowów,

— partnerstwo pomiędzy przedsiębiorstwami ukierunkowanymi na rozwój działalności gospodarczej w sektorze rybołówstwa i działań pokrewnych, we wspólnym interesie Stron.

Artykuł 2

Definicje

Do celów niniejszej umowy:

- a) „organy Wysp Świętego Tomasza i Książęcej” oznaczają rząd Wysp Świętego Tomasza i Książęcej;
- b) „organy Wspólnoty” oznaczają Komisję Europejską;
- c) „obszar połowowy Wysp Świętego Tomasza i Książęcej” oznacza wody, na których władzę suwerenną lub jurysdykcję w zakresie rybołówstwa sprawują Wyspy Świętego Tomasza i Książęca;
- d) „statek rybacki” oznacza każdy statek wyposażony w narzędzia połowowe do handlowej eksploatacji żywych zasobów wodnych;
- e) „statek wspólnotowy” oznacza statek rybacki pływający pod banderą państwa członkowskiego i zarejestrowany we Wspólnocie;
- f) „wspólny komitet” oznacza komitet złożony z przedstawicieli Wspólnoty i Wysp Świętego Tomasza i Książęcej, którego funkcje opisano w art. 9 niniejszej umowy;
- g) „przeładunek” oznacza transfer w porcie lub na morzu części lub całości ładunku ryb ze statku rybackiego na inny statek rybacki;
- h) „nadzwyczajne okoliczności” oznaczają okoliczności inne niż przyczyny naturalne, wymykające się spod racjonalnej kontroli jednej ze Stron i uniemożliwiające prowadzenie działalności połowowej na wodach Wysp Świętego Tomasza i Książęcej;
- i) „marynarze AKP” oznaczają marynarzy będących obywatelami państwa spoza Europy, które jest sygnatariuszem Porozumienia z Kotonu. W związku z tym marynarz z Wysp Świętego Tomasza i Książęcej jest marynarzem AKP;
- j) „przyłowy” oznaczają każdą złowioną ilość gatunków niewymienionych w załączniku I do Konwencji Narodów Zjednoczonych z 1982 r.

Artykuł 3

Zasady i cele związane z wprowadzaniem w życie niniejszej umowy

1. Niniejszym Strony zobowiązują się do popierania odpowiedzialnego rybołówstwa w obszarach połowowych Wysp Świętego Tomasza i Książęcej, opartego na zasadach niedyskryminowania różnych flot znajdujących się na tych wodach, bez naruszenia umów zawartych pomiędzy krajami rozwijającymi się w ramach jednego regionu geograficznego, włącznie z wzajemnymi umowami połowowymi.
2. Strony współpracują na rzecz wprowadzenia w życie sektorowej polityki rybackiej przyjętej przez rząd Wysp Świętego Tomasza i Książęcej i w tym celu przystąpią do dialogu politycznego dotyczącego koniecznych reform. Strony konsultują się wstępnie w celu przyjęcia ewentualnych środków w tej dziedzinie.

3. Strony współpracują także w zakresie ocen *ex ante*, bieżących i *ex post* środków, programów i działań realizowanych na podstawie postanowień niniejszej umowy, prowadzonych wspólnie lub jednostronnie.

4. Strony zobowiązują się do zagwarantowania, że postanowienia niniejszej umowy zostaną wprowadzone w życie zgodnie z zasadami ładu gospodarczego i społecznego oraz przy poszanowaniu stanu zasobów rybnych.

5. W szczególności zatrudnienie marynarzy AKP na statkach wspólnotowych reguluje Deklaracja MOP (Międzynarodowej Organizacji Pracy) dotycząca podstawowych zasad i praw w pracy, której przepisy stosują się z mocy prawa do umów o pracę oraz ogólnych warunków zatrudnienia. Dotyczy to w szczególności swobody zrzeszania się i faktycznego uznawania prawa do zbiorowych negocjacji pracowników oraz zniesienia dyskryminacji w odniesieniu do zatrudnienia i zawodu.

Artykuł 4

Współpraca naukowa

1. W okresie obowiązywania niniejszej umowy Wspólnota i Wyspy Świętego Tomasza i Książęca będą wspólnie monitorować stan zasobów w obszarze połowowym Wysp Świętego Tomasza i Książęcej.

2. Obie Strony, na podstawie zaleceń i uchwał przyjętych przez Międzynarodową Komisję ds. Tuńczyka Atlantyckiego (ICCAT) oraz w świetle najlepszych dostępnych opinii naukowych, przeprowadzają konsultacje w ramach wspólnego komitetu przewidzianego w art. 9 umowy w celu podjęcia, w razie potrzeby, po przeprowadzeniu zebrania naukowego oraz za obojętną zgodą, środków mających na celu zrównoważone zarządzanie zasobami połowowymi, mającymi wpływ na działalność statków Wspólnoty.

3. Strony zobowiązują się do przeprowadzania wzajemnych konsultacji bezpośrednio, w tym na poziomie podregionu w ramach COREP (Regionalny Komitet ds. Rybołówstwa — Zatoka Gwinejska), bądź w ramach właściwych organizacji międzynarodowych, w celu zapewnienia zarządzania żywymi zasobami Atlantyku i ich ochrony oraz współpracy w zakresie związanych z nimi badań naukowych.

Artykuł 5

Dostęp statków wspólnotowych do łowisk na wodach Wysp Świętego Tomasza i Książęcej

1. Wyspy Świętego Tomasza i Książęca zobowiązują się zezwolić statkom wspólnotowym na prowadzenie działalności połowowej w ich obszarze połowowym zgodnie z niniejszą umową oraz protokołem i załącznikiem.

2. Działalność połowowa regulowana postanowieniami niniejszej umowy podlega ustawodawstwu obowiązującemu na Wyspach Świętego Tomasza i Książęcej. Organy Wysp Świętego Tomasza i Książęcej powiadamiają Wspólnotę o wszelkich zmianach wprowadzanych do wspomnianego ustawodawstwa.

3. Wyspy Świętego Tomasza i Książęca zobowiązują się do podjęcia wszelkich odpowiednich kroków w celu zapewnienia skutecznego stosowania postanowień dotyczących kontroli połowów przewidzianych w protokole. Statki wspólnotowe współpracują z władzami Wysp Świętego Tomasza i Książęcej odpowiedzialnymi za prowadzenie takich kontroli.

4. Wspólnota zobowiązuje się do podjęcia wszelkich odpowiednich kroków w celu zapewnienia przestrzegania przez jej statki postanowień niniejszej umowy, jak i ustawodawstwa dotyczącego połowów na wodach, które podlegają jurysdykcji Wysp Świętego Tomasza i Książęcej.

Artykuł 6

Licencje

1. Statki wspólnotowe mogą dokonywać połowów w obszarach połowowych Wysp Świętego Tomasza i Książęcej jedynie, jeżeli posiadają licencję połowową wydaną na mocy niniejszej umowy i dołączonego do niej protokołu.

2. Procedura otrzymywania licencji połowowej dla statku, obowiązujące podatki i metoda płatności mające zastosowanie do armatora określone są w załączniku do protokołu.

Artykuł 7

Rekompensata finansowa

1. Wspólnota, zgodnie z warunkami określonymi w protokole i załączniku do niniejszej umowy, przekazuje rekompensatę finansową na rzecz Wysp Świętego Tomasza i Książęcej. Wspomniana jednorazowa rekompensata określana jest na podstawie dwóch elementów, dotyczących odpowiednio:

- a) dostępu statków wspólnotowych do obszaru połowowego i zasobów rybnych Wysp Świętego Tomasza i Książęcej; oraz
- b) wsparcia finansowego Wspólnoty na rzecz promowania odpowiedzialnego rybołówstwa i zrównoważonego wykorzystania zasobów rybnych na wodach Wysp Świętego Tomasza i Książęcej.

2. Element rekompensaty finansowej, o której mowa powyżej w ust. 1 lit. a), określa się, mając na uwadze cele związane z sektorową polityką rybacką określone przez rząd Wysp Świętego Tomasza i Książęcej, ustalone za obopólną zgodą Stron zgodnie z postanowieniami protokołu oraz zgodnie z rocznym i wieloletnim programem realizacji tej polityki.

3. Rekompensata finansowa wpłacana jest przez Wspólnotę raz na rok zgodnie z zasadami określonymi w protokole, z zastrzeżeniem postanowień niniejszej umowy i protokołu dotyczącego ewentualnej zmiany jej wysokości z powodu:

- a) nadzwyczajnych okoliczności;
- b) redukcji wielkości dopuszczalnych połowów przyznaných statkom wspólnotowym, ustanowionej za obopólną zgodą Stron, w zastosowaniu środków zarządzania odnośnymi zasobami, w przypadku gdy z najlepszych dostępnych danych naukowych wynika, że taka redukcja jest niezbędna dla ochrony i zrównoważonego wykorzystania zasobów;

- c) zwiększenia wielkości dopuszczalnych połowów przyznaných statkom wspólnotowym, ustanowionego za obopólną zgodą Stron, w przypadku gdy z najlepszych dostępnych danych naukowych wynika, że stan zasobów na to pozwala;
- d) ponownej oceny warunków wsparcia finansowego Wspólnoty na rzecz wdrażania sektorowej polityki rybackiej na Wyspach Świętego Tomasza i Książęcej, jeżeli uzasadniają to stwierdzone przez obie Strony wyniki planu rocznego i wieloletniego;
- e) rozwiązania niniejszej umowy zgodnie z jej art. 13;
- f) zawieszenia stosowania niniejszej umowy zgodnie z jej art. 12.

Artykuł 8

Promowanie współpracy na poziomie podmiotów gospodarczych i społeczeństwa

1. Strony promują współpracę gospodarczą, naukową i techniczną w sektorze rybołówstwa i w sektorach pokrewnych. Strony konsultują się nawzajem, aby koordynować różne działania, które mogą być podejmowane w tym zakresie.

2. Strony zobowiązują się do promowania wymiany informacji w zakresie technik i sprzętu połowowego, metod konserwacji i przetwarzania przemysłowego produktów rybołówstwa.

3. Strony podejmują wysiłki w celu stworzenia korzystnych warunków do promowania gospodarczych, handlowych i technicznych więzi pomiędzy przedsiębiorstwami z państw Stron, poprzez sprzyjanie powstawaniu klimatu przyjaznego dla rozwoju przedsiębiorczości i inwestycji.

4. W szczególności Strony zachęcają do zakładania wspólnych przedsiębiorstw w ich wspólnym interesie zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawodawstwa Wysp Świętego Tomasza i Książęcej i obowiązującym prawodawstwem wspólnotowym.

Artykuł 9

Wspólny komitet

1. Wprowadzanie w życie niniejszej umowy nadzoruje utworzony w tym celu wspólny komitet. Wspólny komitet pełni następujące funkcje:

- a) kontrola wykonania, interpretacji i stosowania umowy, w szczególności określanie rocznego i wieloletniego planu, o którym mowa w art. 7 ust. 2, i ocena jego realizacji;
- b) zapewnianie koniecznej współpracy w sprawach leżących we wspólnym interesie Stron, w zakresie rybołówstwa, w szczególności analiza danych dotyczących połowów;
- c) działanie w charakterze forum w celu polubownego rozwiązywania sporów związanych z interpretacją lub stosowaniem niniejszej umowy;

- d) w razie konieczności, ponowna ocena poziomu wielkości dopuszczalnych połowów i związanej z nimi rekompensaty finansowej;
- e) wszelkie inne funkcje uzgodnione przez Strony za obopólną zgodą.

2. Wspólny komitet spotyka się przynajmniej raz w roku, przemiennie we Wspólnocie i na Wyspach Świętego Tomasza i Książęcej, a przewodniczy mu Strona będąca gospodarzem spotkania. Na wniosek jednej ze Stron komitet zbiera się na posiedzeniu specjalnym.

Artykuł 10

Obszar geograficzny obowiązywania umowy

Niniejsza umowa stosuje się, z jednej strony, do terytoriów, na których stosuje się Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską i na warunkach ustanowionych w tym Traktacie oraz, z drugiej strony, do terytorium Wysp Świętego Tomasza i Książęcej.

Artykuł 11

Okres obowiązywania

Niniejsza umowa obowiązuje przez 4 lata, począwszy od daty jej wejścia w życie; jeżeli żadna ze Stron nie wypowie umowy zgodnie z jej art. 13, jest ona przedłużana automatycznie na kolejne czteroletnie okresy.

Artykuł 12

Zawieszenie

1. Stosowanie niniejszej umowy może zostać zawieszona na wniosek jednej ze Stron w przypadku zaistnienia poważnych sporów dotyczących stosowania postanowień umowy. Zawieszenie to podlega powiadomieniu w formie pisemnej o jej zamiarze przez zainteresowaną Stronę, co najmniej trzy miesiące przed datą, z którą to zawieszenie weszłoby w życie. Po otrzymaniu takiego powiadomienia Strony przystępują do rozmów mających na celu polubowne rozstrzygnięcie sporu.

2. Płatność rekompensaty finansowej, o której mowa w art. 7, zostaje zmniejszona proporcjonalnie i *pro rata temporis* do okresu zawieszenia.

Artykuł 13

Wypowiedzenie

1. Każda ze Stron może wypowiedzieć niniejszą umowę w przypadku zaistnienia poważnych okoliczności, takich jak degradacja zasobów, których dotyczy umowa, stwierdzenie zmniejszonego poziomu wykorzystania wielkości dopuszczalnych połowów przyznanych statkom wspólnotowym lub niedotrzymanie przez Strony zobowiązań w zakresie zwalczania nielegalnych, niezgłoszonych lub nieuregulowanych połowów.

2. Strona wypowiadająca umowę powiadamia drugą Stronę o swoim zamiarze wycofania się z umowy na piśmie co najmniej sześć miesięcy przed terminem wygaśnięcia pierwszego lub każdego kolejnego okresu obowiązywania umowy.

3. Wysłanie powiadomienia, o którym mowa w poprzednim ustępie, oznacza rozpoczęcie konsultacji przez Strony.

4. Płatność rekompensaty finansowej, o której mowa w art. 7, za rok, w którym umowa została wypowiedziana, zostanie zmniejszona proporcjonalnie i *pro rata temporis*.

Artykuł 14

Protokół i załącznik

Protokół i załącznik stanowią integralną część niniejszej umowy.

Artykuł 15

Obowiązujące przepisy prawa krajowego

Działalność statków rybackich Wspólnoty, dokonujących połowów na wodach Wysp Świętego Tomasza i Książęcej, podlega ustawodawstwu obowiązującemu na Wyspach Świętego Tomasza i Książęcej, chyba że umowa, niniejszy protokół oraz załącznik i dodatki do niego stanowią inaczej.

Artykuł 16

Uchylenie

Z dniem jej wejścia w życie niniejsza umowa uchyla i zastępuje Umowę między Wspólnotą Europejską a Demokratyczną Republiką Wysp Świętego Tomasza i Książęcej w sprawie połowów na wodach przybrzeżnych Wysp Świętego Tomasza i Książęcej, która weszła w życie dnia 25 lutego 1984 r.

Jednakże Protokół określający na okres od dnia 1 czerwca 2006 r. do dnia 31 maja 2010 r. wielkości dopuszczalne połowów i rekompensatę finansową przewidzianą w Umowie między Wspólnotą Europejską a Demokratyczną Republiką Wysp Świętego Tomasza i Książęcej w sprawie połowów na wodach przybrzeżnych Wysp Świętego Tomasza i Książęcej pozostaje w mocy na okres wskazany w jej art. 1 ust. 1 i staje się integralną częścią niniejszej umowy.

Artykuł 17

Wejście w życie

Niniejsza umowa, sporządzona w dwóch egzemplarzach w językach angielskim, czeskim, duńskim, estońskim, fińskim, francuskim, greckim, hiszpańskim, litewskim, łotewskim, maltańskim, niderlandzkim, niemieckim, węgierskim, włoskim, polskim, portugalskim, słowackim, słoweńskim i szwedzkim, przy czym każdy z tych tekstów jest jednakowo autentyczny, wchodzi w życie w dniu, w którym Strony powiadomią się wzajemnie w drodze pisemnej o zakończeniu odpowiednich wewnętrznych procedur przyjęcia.